

Bryssel 21.4.2021
COM(2021) 208 final

2018/0236 (COD)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta
sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja
päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta annettavan Euroopan parlamentin ja
neuvoston asetuksen hyväksymiseksi**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

**KOMISSIION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

unionin avaruushjelman ja Euroopan unionin avaruushjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymiseksi

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. TAUSTA

Päivä, jona ehdotus on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle (asiakirja COM(2018) 447 final – 2018/0236 (COD)):	6. kesäkuuta 2018
Päivä, jona Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on antanut lausuntonsa:	17. lokakuuta 2018
Päivä, jona alueiden komitea on antanut lausuntonsa:	6. joulukuuta 2018
Päivä, jona pysyvien edustajien komitea on hyväksynyt osittaisen alustavan kompromissiratkaisun (yhteisymmärryksen):	13. maaliskuuta 2019
Päivä, jona Euroopan parlamentti on vahvistanut ensimmäisen käsittelyn kantansa (sisältäen yhteisymmärryksen):	17. huhtikuuta 2019
Päivä, jona pysyvien edustajien komitea on hyväksynyt poliittisen sopimuksen:	18. joulukuuta 2020
Päivä, jona Euroopan parlamentin ITRE-valiokunta on äänestänyt kompromissiratkaisun hyväksymisestä:	14. tammikuuta 2021
Päivä, jona neuvoston kanta on vahvistettu:	19. huhtikuuta 2021

2. KOMISSIION EHDOTUKSEN TAVOITE

Uudessa avaruushjelmassa kootaan ensimmäistä kertaa samaan asetukseen kaikki EU:n avaruusalan toimet eli nykyiset lippulaivahankkeet Copernicus, Galileo ja EGNOS sekä uudet satelliittiviestintää (GOVSATCOM) ja avaruustilannetietoisuutta (space situational awareness, SSA) koskevat aloitteet. Asetuksella yksinkertaistetaan ja järjeistetään hallintoa, ja sen avulla voidaan hyödyntää synergioita ja horisontaalisia toimia.

EU:n avaruushjelma-asetuksessa painotetaan voimakkaasti toimintaketjun loppupäätä, käytön omaksumista markkinoilla ja käyttäjien keskuudessa sekä avaruusdatan ja -palvelujen valtavan potentiaalın hyödyntämistä lisäarvoa tuottavien sovellusten ja palvelujen kehittämisessä. Avaruushjelman puitteissa tuotetulla avaruusdatalla ja -palveluilla tuetaan myös vihreää ja digitaalista siirtymää koskevaa päätöksentekoa sekä muita EU:n politiikkoja.

Avaruushjelmalla edistetään myös yrittäjyyttä avaruusekosysteemissä ja avaruusalan kilpailukykyä arvoketjun kaikissa vaiheissa sekä rohkaistaan uusia tarjoajaehdokkaita, pieniä ja keskisuuria sekä startup-yrityksiä ja niiden rajat ylittävää osallistumista.

3. HUOMAUTUKSET NEUVOSTON KANNASTA

Neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistaman kannan perusteella asetusta olisi nyt voitava hyväksyä lopullisesti. On tärkeää panna täytäntöön uusi avaruushjelma ja käynnistää uudelleen nimetyn Euroopan avaruushjelmaviraston (EUSPA) toiminta mahdollisimman pian, jotta nykyisten operatiivisten palvelujen jatkuvuus ei vaarannu. EUSPA korvaa Euroopan GNSS-viraston (GSA) ja on sitä laajempi, ja se turvaa komission alaisuudessa palvelujen jatkuvuuden sekä infrastruktuurin ja järjestelmien turvallisuuden. Asetuksen voimaantulo on edellytyksenä myös rahoituskumppanuuspuitesopimuksen laatimiselle EUSPA:n ja Euroopan avaruusjärjestön (ESA) kanssa sekä muiden välillisen hallinnoinnin välineiden hyväksymiselle toisten tahojen kanssa ohjelman täytäntöönpanoa varten.

Helmikuussa 2019 saavutetun osittaisen yhteisymmärryksen jälkeen avoimiksi jääneiden kysymysten osalta neuvoston kannassa säilytetään komission ehdotus kaikkien avoinna olevien horisontaalisten seikkojen osalta, etenkin niiden, jotka koskevat ohjelmassa tehtävää kansainvälistä yhteistyötä sekä ohjelman kestoa ja talousarvion joustavuutta, ja neuvoston kannalla varmistetaan EU:n avaruushjelmien, etenkin Galileon ja Copernicuksen, palvelujen jatkuvuus pitkällä aikavälillä.

Neuvoston kanta kuvastaa poliittista yhteisymmärrystä, jonka Euroopan parlamentti ja neuvosto saavuttivat 15. joulukuuta 2020 ja jota komissio tukee.

- Ohjelman *hallinnon* osalta asetuksen tavoitteena on yksinkertaistaa ja järkeistää EU:n avaruuspolitiikan nykyistä oikeudellista kehystä ja EU:n avaruushjelmien hallinnointia koskevia sääntöjä. Tehtävät jaetaan toimijoiden eli komission, EUSPA:n ja ESA:n kesken etenkin laatimalla rahoituskumppanuuspuitesopimus. Kuten Euroopan parlamentin kanssa saavutetusta poliittisesta yhteisymmärryksestä käy ilmi, neuvoston kannassa korostetaan avoimuutta lainsäätäjiä kohtaan rahoituskumppanuuspuitesopimuksen, rahoitusosuussopimuksen ja työohjelmien osalta.
- Ohjelman *keston* osalta neuvoston kanta poikkeaa komission ehdotuksesta siten, että kesto on nyt sama kuin vuosia 2021–2027 koskevalla monivuotisella rahoituskehysellä. Asetuksessa kuitenkin selvennetään, ettei tämä aikaraja koske EUSPA:a, sekä sallitaan toimintakustannusten kattaminen myös vuoden 2027 jälkeen, jotta kriittiset operatiiviset toiminnot ja palveluntuotanto eivät vaarannu.
- *Kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen osallistumisen* osalta komissio pitää valitettavana, että neuvoston kanta poikkeaa joiltakin osin sen alkuperäisestä ehdotuksesta, jossa esitetään avointa osallistumista Copernicus- ja Galileo/EGNOS-ohjelmiin. Neuvoston kannan perusteella kaikkien kolmansien maiden, ETA-maita lukuun ottamatta, osallistuminen Galileo-/EGNOS-ohjelmaan edellyttää sen sijaan erityistä kansainvälistä sopimusta SEUT-sopimuksen 218 artiklan mukaisesti. Komissio voi kuitenkin hyväksyä neuvoston kannan kompromissin hengessä sekä niiden yritys- ja muuhun turvallisuuteen liittyvien erityispiirteiden vuoksi, joita avaruusalan toimiin liittyy.
- *Hankintaa koskevien kelpoisuus- ja osallistumisedellytysten* osalta neuvoston kannalla lisätään ehdotukseen merkittäviä uusia seikkoja sekä yksityiskohtainen, jäsenneily menettely. Vaikka neuvoston kanta on menettelyjen osalta raskaampi, se

on komission alkuperäisen ehdotuksen hengen mukainen, koska siinä mainitaan tarve vahvistaa etukäteen selkeät kelpoisuus- ja osallistumisedellytykset sekä tarve turvata unionin turvallisuusedut, komission toimielinvaltuudet ja ohjelman moitteeton toiminta.

4. PÄÄTELMÄ

Komissio hyväksyy neuvoston kannan.

5. KOMISSION LAUSUMA

Komissio on antanut yhden yksipuolisen lausuman, joka on lisäyksessä.

LISÄYS

Komission lausuma

Komission lausuma rahoituskumppanuuspuitesopimuksen ja rahoitusosuussopimuksen täytäntöönpanosäädösten sekä työohjelmien avoimuuden lisäämisestä:

”Neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat päässeet yhteisymmärrykseen eurooppalaista avaruusohjelmaa koskevan asetuksen kompromissitekstistä, jonka mukaan komission on tiedotettava niille laadittavista rahoituskumppanuuspuitesopimuksesta ja rahoitusosuussopimuksista ja niiden täytäntöönpanosta sekä työohjelmista. Sovitun tekstin mukaan komissio hyväksyy nämä sopimukset ja työohjelmat täytäntöönpanosäädöksillä. Näin ollen komissio täyttää velvollisuutensa tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle siitä, että rahoituskumppanuuspuitesopimus tai rahoitusosuussopimus aiotaan laatia tai työohjelma hyväksyä, noudattaen yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, annetun asetuksen (EU) N:o 182/2011 komiteoiden työskentelystä annettavia tietoja koskevia säännöksiä”.